

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.472/2010/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Gazsó Tibor ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Vékony Miklós ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen 7 240 000 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2010. április 13. napján kelt, 7. G. 15-08-040.170/48. számú ítélete ellen az alperes részéről 49. sorszám, míg a felperes részéről 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2011. január 11. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy felhívásra, az abban foglaltak szerint fizessen meg az államnak 54 000 (Ötvennégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 145 000 (Egyszáz-negyvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes, mint magas- és mélyépítéssel foglalkozó egyéni vállalkozó 2005. év szeptemberében szóban megállapodott az alperesi gazdasági társaság képviseletében fellépő, de ténylegesen az alperesi cégben csupán tagként bejegyzett G.B.-val abban, hogy az alperes a szociálpolitikai kedvezménnyel építendő családi házak általa elvállalt felépítésénél a felperest alvállalkozóként fogja alkalmazni. A megállapodás szerint a felperes a családi lakóházakon az alapásástól a földemen, a vasbeton koszorú elkészítéséig és a betonozási munkákig elvégzi a kőműves munkákat.

Az építkezések túlnyomórészt a Ny.M. által készített títustervek alapján lettek kivitelezve, a mérnök az alperes megbízásából a műszaki ellenőri tevékenységet is ellátta az építkezéseken.

A felperes az elvállalt munkákat 2005. szeptemberétől 2006. augusztusáig végezte, az alperes által kifizetett, a felperes házastársa által átvett alvállalkozói díjrészletekről egy kockás füzetlapon vezettek kimutatást a felek.

A felperes, illetve a házastársa az alvállalkozói tevékenységről 2005. szeptember 2. napja, és 2005. december vége között vezetett építési naplót, amely tartalmazta hét lakóépületen (K.Sz., K.M., L.D., D.B., D.J., G.I.Ené, valamint H.B. és neje lakóépületén) végzett munkákat.

Az egyes munkafázisok befejezése után a munkák elvégzését a műszaki ellenőr is elismerte aláírásával.

A felperes a keresetében 7 240 000 Ft, és ennek 2007. november 21. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Azt állította, hogy az alperessel szóban akként állapodott meg, hogy az egyes építkezéseken vállalt és elvégzett munkák ellenértékeként nettó 800 000 Ft alvállalkozói díjat kap.

Előadása szerint 12 építkezésen végzett munkát az alperes alvállalkozójaként, amely építkezéseken részben a megállapodás szerinti munkákat végezte el, egyes esetekben a megállapodás szerinti munkák körét el nem érő tevékenységet végzett, míg más épületeken a megállapodásban meghatározottakat meghaladó munkát is végzett. A 12 építkezésen összesen bruttó 8 940 000 Ft értékű munkát teljesített, amelyből az alperes - több részletben - összesen 1 700 000 Ft-ot fizetett meg.

Az alperes a kereseti kérelem elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes az alperes részére kizárólag „napszámos” munkát végzett, amelynek ellenértékét az alperes ki is fizette, utóbb azonban a 2006. december 21. napján kelt, az alperes képviseletében G.B. által küldött felszólítás tartalmára tekintettel elismerte a felperes alvállalkozói minőségét, és azt, hogy lakóépületenként az elvégzett munka ellenértékeként nettó 700 000 Ft munkabér megfizetését vállalta.

A felperes által megjelölt 12 építkezés közül 7 építkezés vonatkozásában elismerte a felperesi munkavégzés tényét, a munka ellenértékét 2-2,5 000 000 Ft-ra tette, és állította, hogy a felperes részére, több részletben, összesen 4 950 000 Ft munkabért fizetett ki akként, hogy 2005. szeptembere és december 6. napja között 2 000 000 Ft-ot, míg 2005. december 16. napja és 2006. augusztus 1. napja között 2 950 000 Ft-ot, amely kifizetésekről készült feljegyzések - állítása szerint - két füzetlapon szerepelnek. Ezek közül az egyiket eredeti példányban mellékelte a peres iratokhoz, ezen 2 950 000 Ft átvételéről rögzítettek adatokat. A szövegrészletek alapján a perben kirendelt igazságügyi írásszakértő megállapította, hogy azok a feljegyzések a felperes házastársától származnak, ezért az elsőfokú bíróság 2 950 000 Ft kifizetését találta bizonyítottnak, de további teljesítés tényét az alperes nem tudta bizonyítani a perben.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben találta megalapozottnak, és ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 290 000 Ft-ot, és

ezen összegnek 2008. május 13. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegű kamatát.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 297 000 Ft állam által előlegezett kereseti eljárási illetéket, az alperest pedig 137 400 Ft állam által előlegezett kereseti eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 223 000 Ft perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában részletesen kifejtette, hogy a feleknek adott, a Pp. 3. § (1)-(4) bekezdéseiben írtak szerinti tájékoztatást követően a felperes indítványozta az építetők, valamint a műszaki ellenőr tanúkénti meghallgatását, és szakértői bizonyítás elrendelését is kérte már a 2009. január 21-én kelt előkészítő iratában.

A felperes becsatolta a műszaki ellenőr által a felperes felkérésére elkészített, az egyes építkezésekre vonatkozó munkabér összesítőt, amely azonban nem a felek közötti megállapodás tartalmából kiindulva készült el, hanem attól független költségbecslési adatok figyelembevételével, ezért azt az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a tényállás megállapításánál. Erről tájékoztatta a feleket is, ezért a felperes a 2009. szeptember 15-ei tárgyaláson ismételten műszaki szakértői bizonyítás elrendelését indítványozta, majd a 2010. január 13. napján kelt előkészítő iratában határidő biztosítását kérte kereseti kérelme pontosítására, majd ezt követően szakértői bizonyítás elrendelésére.

Az elsőfokú bíróság a 2010. március 2. napján megtartott tárgyaláson 8 nap határidőt engedélyezett a felperesnek arra, hogy a szakértői bizonyítással összefüggésben előterjessze az előkészítő iratát. A határidő eredménytelen leteltét követően az elsőfokú bíróság a 2010. március 16. napján kelt 46. sorszámú végzésével az újabb tárgyalás időpontjának kitűzése mellett elutasította a felperes szakértői bizonyítás elrendelése iránti kérelmét.

A 2010. április 13. napján megtartott tárgyaláson a felperes előadta, betegsége és kórházi ápolása miatt nem volt abban a helyzetben, hogy megelőlegezze a szakértői bizonyítás költségeit, ezért nem tett a tárgyalást megelőzően érdemi nyilatkozatot, azonban a tárgyaláson ismételten indítványozta szakértői bizonyítás elrendelését, és becsatolta a műszaki ellenőr által készített újabb munkabér összesítőt, amely az egyes építkezéseken végzett munkák ellenértékét 17 254 955 Ft-ban határozta meg.

Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a bizonyítási indítványt neki felróható okból elkésztetten terjesztette elő, ezért a Pp. 3. § (4) bekezdésének harmadik mondata alapján a bizonyítást mellőzte.

Ugyancsak mellőzte az elsőfokú bíróság, mint sürgősséget az alperesnek az adóhatóság megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványát is, mivel az adóhatóság adatközlése hiányában is megállapíthatónak találta azt, hogy a felperes az egyes építkezéseken milyen ellenértékű munkát végzett.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 163. § (2) bekezdése, és a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a tényállás részeként azt találta bizonyítottnak, hogy a felek megállapodása lakásonként 700 000 Ft + ÁFA alvállalkozói díjra vonatkozott. Az alperes összesen 7 építkezés esetében ismerte el a felperes munkavégzését, és az alperesi részbeni elismerés, valamint az építési napló, illetve a meghallgatott tanúk vallomása alapján azt állapította meg, hogy a felperest

D.J., G.I.Ené, H.B., B.E., L.D. és D.B. építkezésével kapcsolatban épületenként nettó 700 000 Ft alvállalkozói díj illeti meg, míg K.Sz. építkezésén az alperes elismerése szerint legalább 200 000 Ft alvállalkozói díjnak megfelelő munkát végzett.

A felperes által állított, a F.Z. építkezése mellett további 11 építkezés esetén a munkavégzés ténye bizonyítva lett, azonban a további építkezések esetében az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a bizonyított munkák körének részletes megállapítását, mivel ez sem lett volna elégséges ahhoz, hogy a munkák ellenértéke is meghatározható legyen.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság úgy döntött, hogy a felperest azon 6 építkezés tekintetében, amelyen bizonyítottan elvégezte a vállalt munkát, nettó 700 000 Ft (bruttó 840 000 Ft), összesen 5 040 000 Ft alvállalkozói díj illeti meg, amelyhez hozzá kell adni a neki járó további 200 000 Ft alvállalkozói díjat. Az ennek eredményeként a felperest megillető 5 240 000 Ft alvállalkozói díjból az alperes 2 950 000 Ft megfizetését bizonyította, ezért az elsőfokú bíróság az alperest a különbözetként jelentkező 2 290 000 Ft alvállalkozói díj megfizetésére kötelezte.

Miután a felperes a 2007. november 13. napján kelt, 2007. november 21-ei fizetési határidőt tartalmazó, 7 240 000 Ft összegű számlájában szereplő alvállalkozói díj jogosságát a jelen eljárásban nem bizonyította, ezért az alperes alvállalkozói díjfizetési késedelme csupán a jelen eljárás megindításától, azaz a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem 2008. május 13-ai beadásától állapítható meg, ezért az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját ez utóbbi időpontban határozta meg.

A felperes illetékfeljegyzési jog költségkedvezményében részesült, ezért az elsőfokú bíróság a pernyertesség és pervesztesség arányában kötelezte a peres feleket az állam által előlegezett kereseti eljárási illeték megfizetésére.

Ugyancsak a pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett a perköltség viseléséről, figyelembe véve azt, hogy a szakértői bizonyítás költségét az alperes előlegezte, míg a tanúdíjat nagyobb részben az alperes előlegezte meg.

A nagyobbbrészt pervesztes felperest kötelezte az alperesnek az így kiszámított részperköltsége megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes és a felperes és nyújtott be fellebbezést.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és az alperes marasztalásának összegét 2 000 000 Ft-tal és annak járulékaival csökkentett összegben történő megállapítását kérte.

Fenntartotta továbbra is azt az elsőfokú eljárásban tett előadását, miszerint az alperes 4 950 000 Ft alvállalkozói díjat fizetett meg a felperes részére.

Hivatkozott arra, hogy a felperes házastársa és az alperes képviselője közötti bizalmi kapcsolat alapján 2 000 000 Ft részletekben történő átadásáról csupán feljegyzések készültek, részben ez is magyarázhatja azt, hogy a felperes miért késlekedett igénye érvényesítésével éveket. A felperesnek az általa végzett kivitelezésekre, illetve azok ellenértéke megfizetésére vonatkozó előadásai számos vonatkozásban valótlannak bizonyultak az elsőfokú eljárásban, a felperes szavahihetősége megdőlt, míg az alperes előadásai valamennyi vonatkozásban valósnak bizonyultak.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását kérte akként, hogy az alperest terhelő marasztalás tőkeösszegét 3 190 000 Ft-ban állapítsa meg az ítélet tábla.

Fellebbezési hivatkozása szerint tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor a peres iratokhoz csatolt „kockás füzetlapon” szereplő első öt összegről (összesen 900 000 Ft-ról) azt állapította meg, hogy az is része az alperes által megfizetett alvállalkozói díjnak. A valóságban ez az összeg nem a vállalkozói díj része volt, hanem az alperes által a felperes közreműködésével az építetők részére vásárolt telek ellenértéke.

A perbeli tanúvallomások egyértelműen azt támasztják alá, hogy H.B. és neje, valamint B.E. építetők részére alperes adott pénzt a ...-án található telek vásárlására 300 000 Ft értékben. L.D. és neje ... községben lévő telke megvásárlására az alperes 250 000 Ft-ot adott, D.B. ... községben lévő telke megvásárlására 200 000 Ft-ot, valamint H.S. és neje szintén ...-en lévő telkének megvásárlására 300 000 Ft-ot adott az alperes.

Az ezen telekvásárlásra kapott összegekből 900 000 Ft felperes által történő átvételét igazolja a már hivatkozott „kockás füzetlap”. Az alperes tehát vállalkozói díjként nem az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított 2 950 000 Ft-ot, hanem attól 900 000 Ft-tal kevesebb összeget, azaz 2 050 000 Ft-ot fizetett meg a felperesnek, ezért az alperest vállalkozói díj címén terhelő marasztalás összegét helyesen 3 190 000 Ft-ban kellene megállapítani a bíróságnak.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében vitatta a felperes fellebbezési előadását.

Véleménye szerint a perben az alperesi tagadással szemben a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a fellebbezésben hivatkozott pénzösszegeket telekvásárlásra kapta, a felperes azonban még a pénz átvételét is vitatta, a pénz felhasználására vonatkozóan pedig bizonyítási indítványt sem terjesztett elő.

Ezért az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen értékelte az alperesi nyilatkozatokat, és megfelelő indokát adta annak, hogy a felek közötti elszámolást milyen bizonyítékok alapján végezte el.

Az alperes és a felperes által benyújtott fellebbezések nem érintették az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest 290 000 Ft és járulékai megfizetésére kötelező rendelkezését, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének ez a rendelkezése a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése értelmében nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

Az ítélet tábla nem találta megalapozottnak sem a felperes, sem az alperes fellebbezését.

Az elsőfokú eljárás anyagából az ítélet tábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a Pp. rendelkezéseit betartva, a szükséges és lehetséges mértékben lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként, és a maguk összességében gondosan értékelte, a bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazta, a perbeli tényállást a jogvita eldöntéséhez elégséges mélységben feltárta, és az így, egyébként helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, döntése megalapozott és jogszerű, ítéletét megfelelő - különösen a bizonyítékok értékelésére vonatkozóan - részletes indokolással ellátta.

Ezért az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján - utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésére is - lényegében annak helyes indokai alapján hagyta helyben.

A fellebbezések az alperes által elvégzett munkáknak az elsőfokú bíróság által megállapított ellenértékét nem vitatták, mindkét fél fellebbezése csupán az alperes által kifizetett alvállalkozói díj igazolt összegét érintette.

A felperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az alperes által a felperesnek kifizetett alvállalkozói díj összegét az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg 2 950 000 Ft összegben, mivel az ún. „kockás füzetlap”-on szereplő első öt összeget (összesen 900 000 Ft-ot) az alperes telekvásárlásra adta át neki, vagyis ez az összeg az építetőknek vásárolt telkek ellenértéke volt. Erre tekintettel a vállalkozói díj címén az alperest terhelő marasztalás összegét 3 190 000 Ft-ban kérte megállapítani.

Fellebbezésében részletezte, hogy mely építetőknek milyen összeget adott át az alperes, ennek eredményeként összesen 1 350 000 Ft telekvételár alperes általi átadását állította.

Az elsőfokú eljárás irataiból az volt megállapítható, hogy a felperes a telekvásárlásra, illetve az ilyen célú pénz átvételére már az elsőfokú eljárásban is hivatkozott. Az elsőfokú bíróság el is rendelte az ezzel kapcsolatos bizonyítás felvételét, a ...-i Városi Bíróság megkeresése útján tanúmeghallgatást fogantatosított. A tanúknak arra a kérdésre is válaszolniuk kellett, hogy ki, milyen összegből vásárolta az építési telket. Ezek a tanúmeghallgatási jegyzőkönyvek 31., 38. és 44. sorszám alatt szerepelnek a peres iratok között.

A meghallgatott tanúk közül H.B., L.D., D.B., H.S., és B.E. úgy nyilatkoztak, hogy a telkeket - a felperes által megjelölt összegért - G.B., illetve a felperes felesége, V.Ané vásárolta meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában ezekre a tételekre külön nem tért ki, mivel a bizonyítékokat abból a szempontból értékelte, hogy a felperest az elvállalt és elvégzett vállalkozási munkáért mennyi vállalkozói díj illeti meg, és ebből igazoltan mennyi alvállalkozói díj megfizetését bizonyította az alperes.

Az alperes mindössze két füzetlapra hivatkozva állította azt, hogy 4 950 000 Ft-ot fizetett ki a felperesnek alvállalkozói díj címén. Az elsőfokú bíróság írásszakértő bevonásával kísérelte meg megállapítani a ténylegesen kifizetett, igazolt alvállalkozói díjat. Így jutott arra a megállapításra, hogy mindösszesen 2 950 000 Ft alvállalkozói díj megfizetését bizonyította az alperes, és ezen összeg keretében alvállalkozói díjként vette figyelembe a 900 000 Ft-ot is, tekintve azt, hogy ezen összegek mellett az ún. „kockás lapon” külön jogcím nem volt feltüntetve.

Az ítélet tábla is egyetért az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelése alapján tett megállapításával, az indokolást azonban e körben annyiban egészíti ki, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján („kockás füzetlap”, valamint tanúvallomások) nem lehetett bizonyítottnak tekinteni azt, hogy 900 000 Ft-ot a felperes telekvásárlásra, és nem alvállalkozói díjként vett át az alperestől. A felperes ugyanis 1 350 000 Ft e jogcímen történő átvételét állította, ezzel szemben az átvételi elismervényen csak 900 000 Ft összeget jelölt meg telekvásárlási céllal, és önmagában már ezen állítások számszaki ellentmondása is kétséges teszi az állítás megalapozottságát.

Erre tekintettel az ítélet tábla nem találta teljesíthetőnek a felperes fellebbezését a marasztalási összeg felemelésére vonatkozóan.

Az ítélet tábla nem találta teljesíthetőnek az alperes fellebbezési kérelmét sem. Az alperes a fellebbezésében olyan új körülményt, bizonyítékot nem hozott fel, amelyet az elsőfokú bíróság ne vizsgált volna meg a kereset elbírálása során. Az elsőfokú bíróság a

rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen, gondosan értékelte, és a megállapított tényekből helytálló döntést hozott, amikor 2 950 000 Ft összegben találta megállapíthatónak az alperes által megfizetett alvállalkozói díj összegét.

Sem az alperes, sem a felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az alperes 2 000 000 Ft fellebbezési érték, míg a felperes 900 000 Ft fellebbezési érték vonatkozásában minősült pervesztesnek.

Az ítélet tábla a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán a fellebbezésén le nem rótt, feljegyzett 54 000 Ft fellebbezési illeték felhívására, az állam javára történő megfizetésére.

Az alperes oldalán a másodfokú eljárással felmerült perköltség összegének megállapítása során az ítélet tábla figyelembe vette az alperes fellebbezésén lerótt 120 000 Ft fellebbezési illetéket, valamint az alperes jogi képviselőjének a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése szerint 100 000 Ft + AFA = 125 000 Ft összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló eljárási költségét, míg a felperes oldalán figyelembe vette az 54 000 Ft fellebbezési illetéket, valamint a felperes jogi képviselőjének a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, és az (5) bekezdése szerint 45 000 Ft összegben megállapított ügyvédi munkadíját.

A két fél oldalán felmerült perköltség összegét egymással összevetve a nagyobb részben pervesztesnek minősülő alperest kötelezte az ítélet tábla, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 145 000 Ft másodfokú perköltséget.

Debrecen, 2011. január hó 11. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó